

Geblokkeerd OP HET PAD NAAR DE JIHAD

Van de tientallen Nederlanders die naar Syrië reisden om zich in de gewapende strijd te storten, bereikten drie nooit hun doel. Waarom kozen ze voor de jihad en waarom zit één van hen al maanden in de cel. **Een reconstructie.**

door **Niki van der Naald** en **Cyriel Rosman**

Mohammed G. (24) was een beetje dom. Of om het bij de woorden van zijn medeverdachte Kaya K. te houden: wat 'Mo' in het najaar van 2012 blijkt op websites als marokko.nl poste was 'niet zo handig'. 'Ik dacht: dit zijn dingen waar een moslim voor verhoord kan worden. Ik denk dat dit ook de reden is dat ik hier zit', verklaart K. (33) op 29 november vorig jaar bij de politie, slechts enkele uren nadat hij, Mohammed en medeverdachte Aykut K. in alle vroegte, met het nodige politievertoon, van hun bed zijn gelicht.

Qua politiek-religieuze opvattingen doet Mo er volgens bronnen inderdaad weinig aan om zichzelf buiten het zicht van de veiligheidsdiensten te houden. Wat hij exact in de weken voorafgaand van zijn arrestatie bericht, is niet duidelijk. Maar het is geen toeval dat de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) eind oktober 2012 een ambtsbericht stuurt naar de landelijk officier van justitie terrorismestrijding. Daarin staat – zo blijkt uit informatie, ingezien door deze krant – dat Mohammed G. van plan is om 'eind november uit te reizen naar Syrië om deel te nemen aan de internationaal gewelddadige jihad'. De veiligheidsdienst laat ook weten dat G. sympathie zou hebben voor Jabhat al Nusra, een jihadistische groepering die niet alleen voor Syrië maar voor 'het hele islamitische kalifaat vecht'. Volgens het ambtsbericht probeert Mohammed – van Irakse afkomst – voor zijn reis naar Syrië aan geld en aan mederezigers te komen. Naar aanleiding van de inlichtingen geeft de officier van justitie op 31 oktober 2012 toestemming om Mohammeds telefoon te gaan afluisteren. Waar de meeste Syriëgangers niet of nauwelijks bijtijds te onderscheppen zijn, lijkt Mohammed G. zichzelf met zijn praaties op internet te verlinken. Mohammed is een sellamede jihadist. Na enige tijd met zijn familie in asielzoekerscentrum Ter Apel in Appelscha te hebben gezeten, verhuist de Koerdische Irakese op 12-jarige leeftijd naar

Maastricht. Hij leert de taal en gaat naar school en werkt later onder andere bij Jumbo en een snackbar aan het Vrijthof in Maastricht. Maar in zijn hoofd lijkt hij langzaam een andere weg in te slaan. Uit een beknopte autobiografie die Mo verspreid heeft onder moslimbroeders en -zusters, komt het beeld naar voren van een jongeman die al op vroege leeftijd steeds verder af lijkt te drijven van de werkelijkheid. Zijn inspiratiebron is niet zijn vader, die hem uit de koran voorleest. Ook niet een radicale imam of groepering waarmee hij optrekt. Zijn 'muzie' is internet. 'Na wat googelen kwam ik op een site waar je beelden van Irak kon bekijken. (...) Het was een sluipe video hoe Amerikanen neergeknald werden. Ik was gewoon in shock. Nooit van m'n leven had ik zo'n blij gevoel gehad, Subhan' Allah (een islamitische uitdrukking van geluk, red)'. Als in beeld een wapperende islamitische vlag verschijnt, kringt Mo naar eigen zeggen 'een moment van hartstilstand'. Op 14-jarige leeftijd haalt hij alle 'rotzooi muziek' van zijn mp3-speler en downloadt alleen nog maar zogenaomde de jihadi nasheeds. Iedere dag als hij naar school fietst, dreunen jihadistische teksten via zijn oordopjes zijn brein in: liederen waarin opgeroepen wordt als een ware moslim te strijden tegen ongelovigen.

In 2008 krijgt Mohammed definitief de Nederlandse nationaliteit. Zijn ouders, die in de loop der tijd weer terugkeren naar Irak, proberen hun radicaliserende zoon af te brengen van zijn idee om te gaan strijden voor de jihad. Maar zoals hij het zelf omschrijft: een van de vijf zonen in het gezin mag best opgevoerd worden. Hij zegt stemmen te horen, afkomstig van 'een krijger' uit zijn verleden in Irak, die hem 'ongewild' de kant van terrorisme opstuurt. Een half jaar voor zijn arrestatie belandt de bij vlagen suicidal Mohammed in de ziekte-wet vanwege zijn psychische klachten. Hij woont een tijdje bij zijn zus in Maastricht, maar besluit in mei 2012 in een flat in Rotterdam te gaan wonen. Mo heeft zich tijdens een vakantie in Irak uitgebreid laten fotograferen als strijder. Met baard, een smagh (hoofddoek voor Arabische mannen, red.) en een wapen – een AK47 – in de hand. Hij leest op internet veel over de strijd in Syrië en bekijkt de bloedigste filmpjes. Hij discussieert erover met andere moslims op internetfora. In chats met vrouwen toont hij zijn strijdersfoto's. Vastbesloten, zo lijkt het, om zijn woorden om te zetten in daden. Justitie weet al enkele dagen nadat G. getapt is te achterhalen dat hij in contact staat met

twee Turkse Nederlanders: Aykut K., afkomstig uit de buurt van Arnhem en Kaya K., woonachtig in Rotterdam. Laatste genoemde is geen vreemde van de inlichtingendiensten. In juni 2012 is hij gespot bij een moskee in Brussel. In gezelschap van leden van de radicale groepering Sharia4Belgium en Sharia4Holland spreekt hij moskeegangers aan.

Aykut en Mo zeggen beiden de huur van hun appartement op. Maar Mohammed is de enige die in zijn chats en telefoongesprekken duidelijk laat merken dat hij sympathie heeft voor jihadistische groepen in Syrië en ook aangeeft dat hij ernaartoe wil. 'Kijk naar Syrië, baby's en kindjes die dood in een plas bloed liggen. Zusters die dag en nacht verkracht worden, broeders die dood gemarteld worden (...) hoe kunnen we dan nog proberen gelukkig te leven terwijl zo een tirannie tegen moslims gaande is en allah azza wa ja duidelijk ons naar voren roept om te strijden op zijn pad?' Mohammed ziet de jihad duidelijk als 'een roman', laten Aykut en Kaya, die Mo via internet hebben leren kennen, elkaar bezorgd weten. Dat geromantiseerde beeld van de strijd in Syrië komt ook naar voren in Mohammeds wens om het gezelschap van drie mannen uit te breiden met een vrouw. Zijn vrouw, welteverstaan. De aanvankelijk op 31 november geboekte reis naar de Turkse plaats Gaziantep, 40 kilometer van de Syrische grens, moet voor die droom zelfs uitgesteld worden naar eind december. 'Ik wil erheen, maar dan wel met een zuster met dezelfde intentie (...) waarbij niks is mooier dan zij aan zij met je vrouw te strijden op het pad van Allah', zo schrijft hij aan een moslima, die hij begin november polst voor een eventueel flitshuwelijk. Zij weigert, maar Mohammed heeft al snel een andere kandidaat gevonden.

Na twee weken chatten stapte een 33-jarige Marokkaanse uit Utrecht in het huwelijksbootje met Mo. In een moskee in Rotterdam wordt op 21 november hun islamitisch huwelijk door een Somalische imam afgesloten. Een verbintenis die door de Marokkaanse achteraf bij de politie gederuceerd wordt tot 'een huwelijk dat te vergelijken is met iemand die in Las Vegas gaat trouwen.' Voor zijn nieuwe vrouw heeft Mohammed nog geen vliegticket naar Turkije geboekt. Op dat moment weet hij niet dat zijn kompanen Kaya en Aykut van plan zijn om zonder Mohammed vanuit Brussel naar Turkije te reizen. De jihadganger lijkt het vooral druk te hebben met het overtuigen van zijn vrouw om mee te gaan en met zijn wispelturigheid. Op 29 november chat hij met een

moslima die in België woont en die zegt te zijn mishandeld door de politie van Antwerpen. Mohammed trekt zich haar verhaal dusdanig aan dat hij zijn bestemming wil veranderen van Syrië in België. Alleen zijn maten zien dat niet zitten. 'Ik zei tegen hen (de broeders), we hebben onze zielen al verkocht, of het daar is of hier is, maar ze wilden liever daar (...) het gaat erom dat iemand opstaat (...) iemand die de kuffars (ongelovigen, red) waarschuwt.' Hij linkt vervolgens naar een YouTube-filmpje waarop te zien is hoe een aanslag gepleegd wordt bij een controlepost. Slechts enkele uren later valt de politie binnen in de woning van Mohammed, die op dat moment samen met Aykut enkele deuren verderop bij zijn huisbaas logeert. Niet ver van die plek wordt Kaya K. van zijn bed gelicht. Zijn rugzak met afscheidsbrieven staat in de gang. Missie: mislukt.

De door justitie onderschepte foto van Mohammed G. met een AK47. Volgens de verdachte zelf is de foto genomen tijdens een familiebezoek in Irak. Hij stuurde dit plaatje naar menig moslima die hij probeerde over te halen om met hem te trouwen en mee op jihad te gaan.

beeld DPd